

الجنّازة والصدقة

Al Khutbah 14

So Bandingan ko Kapapatay ago so Kazadka

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ
اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهِدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ . وَبَعْدُ .

فَيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ . (Al-Jumua' 8)

وَقَالَ أَيْضًا:

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ، وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَمَنْ زُحِرَ حَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ
فَقَدْ فَازَ . (Al-i-Imran 185)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri
anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu
waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna
Mohammadan abduhu wa rasūluhu, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu
alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahabihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'alā fil Qur'anil Karīm:

Qul innalmawtal ladī tafirrūna minhu fa'innahu mulāqīkum thumma turaddūn ilā ālimil gaybi was
shahādati fayunabbiukum bimā kuntum ta'malūn. (Al Jumua' 8)

Manga oripn o Allāh, giankai a bandingan tano imanto na pd ko manga bandingan a di
mipndaraynon ago di mipndiridiri o taw sabap sa da dn a isa bo a manosia a ba on di phakasagad, na
sabap roo na minipatoray ko nggagaisa a kapangnala niyan on. Gia i so bandingan ko kapapatay ago
so okit a kapzadka niyan.

Miakambowat so manga hadith o Rasūlullāh [s.a.w] a babathkn iyan a mataan a so sakit na
pkhaponas iyan so manga dosa o mu'min, pd on so pianothol o Bukhari ago so Muslim a
miakathitayan ko Abu Hurayrah a so Rasūlullāh [s.a.w] na pitharo iyan a: Sa taw a adn a kabayaan
on o Allah a mapiya na tiobaan iyan. Go pitharo iyan a:

رَوَى الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ قَالَ: مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ ، وَلَا وَصَبٍ ، وَلَا هَمٍّ ، وَلَا حَزَنٍ ، وَلَا أَذَى حَتَّى الشُّوْكَةِ يُشَاكُهَا ، إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ .

Daa makasogat ko Muslim a pd sa dokaw go da pn a pd sa sakit, go da pn a pd sa awid a akal, go da pn a pd sa boko, go da pn a pd sa ringasa taman ko sorok a khisorok on, inonta a isapng oto o Allāh ko pd ko manga dosa niyan.

Manga oripn o Allāh, sii ko kitana o sakit ko nggagaisa a mu'min na aya paliogat on na so kazabar iyan, ka kagiya so kazabar na aya onayan a sipat o miaratiyaya ko Allāh [s.w.t]. Go ron matatago so btad o mu'min a piakammsa. Pitharo o Rasūlullāh [s.a.w] a:

Piakammsa so btad o mu'min a so langowan a masosowa iyan na palaya dn mapiya, da dn a ba roo khirk a rowar ko mu'min, amay ka masogat skaniyan a mapiya na manalamat ko Allah, na maadn oto a mapiya sii rkaniyan, na o masogat a marata na zabar (phantang) na maadn oto a mapiya sii rkaniyan (pianothol Muslim ago so Ahmad ago so Ibn Hibban).

Pianothol o Bukhari a miakapoon ko Anas a:

Mian'g akn so Rasulallah a giiniyan tharoon a: Mataan a so Allāh [s.w.t] na pitharo iyan a: Igira tinioba akn so oripn akn sa kinowa ko ron so dow a mata niyan (sa miabota) na go zabar, na isambi akn sankoto a dow a mata niyan so sorga.

Manga oripn o Allāh, so katana o sakit odi na gdamn ko mu'min, na aya mapia on na plobaan iyan so bolong sa kapokas on o sakit iyan sa okitan iyan so manga okit a halal, ka so kakowaa ko manga sabap na pd anan ko okoran a inisogo o Allāh [s.w.t], sa di khapakay ko pkhasakit o ba badn thapapay ko sakit iyan sa taman sa masokar, ogaid na sii ko giiniyan kaplobaa ko bolong o sakit iyan na phapantang ago mananarig ko Allāh [s.w.t] a skaniyan i miadn ko sakit ago so bolong iyan.

Sii ko kasasakit o oripn na so balas o galbk iyan ko kapiya niyan na ipmbgay ron, datar oto mambo so giimlayalayag sa halal a so balas o galbk iyan ko kapakaiingd na ipmbgay ron, miaaloy anan ko hadith o Rasūlullāh [s.a.w] a pianothol o Bukhari a phoon ko Abu Musa Al Ash'ari.

Manga oripn o Allāh, pd ko parangay o Islam a inisogo iyan ko mu'min a kibntln iyan ko pagari niyan a pkhasakit, ka pd anan ko kabnar iyan ko pagari niyan a kibntln iyan on ko kapkhasakit iyan, miaaloy ko hadith o Nabi a tanto a mala i balas so kibntln ko pkhasakit. Miakapoon ko Ali a: Mian'g akn so Rasūlullāh [s.a.w] a giiniyan tharoon a:

Da a pd sa muslim a ibntl iyan a isa a Muslim sa kapipita, inonta a ipamangni skaniyan a pito polo nggibo a malaikat, sa taman sa kagabinan, na o bntln iyan a kagabi, na ipamangni skaniyan a pito polo nggibo a malaikat sa taman sa kapitaan, ago maadn a rk iyan a onga a rrbasn sii ko sorga. (pianothol o Tirmidi, Abu Daud, Ibn Majah, ago so Ahmad).

Sonat ko mintl a kipamangnin iyan ko di phakarag sa kapia niyan, ago osiatan iyan sa kaphantang iyan sa tharoon iyan sa manga katharo a mapia iphakadkha iyan ago iphakabagr o paratiyaya niyan, sa tharoon iyan on a so gdamn iyan na magaan bo khapia ago phakatas so omor iyan sa di kaadai sa panginam ko limo o Allāh [s.w.t], inaloy anan o Nabi [s.a.w].

Manga oripn o Allāh, so kibntln o Muslim ko kafir na khapakay, sa miapanothol a miakapoon ko Anas a adn a bagowa mama a yahudi a sasakodowan iyan so Nabi [s.a.w] na miasakit na inibntl skaniyan o Nabi [s.a.w], na pitharo iyan on a: Pagislam ka, na miagislam. Datar pn oto so kaphatay o Abu Talib, a bapa o Nabi [s.a.w] a inibntl iyan a skaniyan na kafir.

Manga oripn o Allāh, so kipamolongn ko haram na di khapakay a isasapar, miaaloy ko hadith so pakabrg a ipphamolong na inisapar o Rasūlullāh [s.a.w], go so langowan a potar lakam ago bolong a kna o ba pd ko Qur'an na haram a isasapar. So kapangaramat sa isa ka adat a di

khailay a pd sa malaikat antaa ka tonong odi na jinn, na palaya dn anan kapanaitan a inisapar o Allāh [s.w.t], ka kapanakoto a mala.

So pman so kipamolongn ko adn a lawas iyan a nganin, na khapakay amay ka kna o ba haram so lawas iyan ka datar o baboy ago so pakabrg. So pman so bolong a daa lawas iyan ka kapamotar ago kapananawag sa di pkhailay na haram, so potar na sobo so ayat o Qur'an i khapakay a ipamolong.

Katii so sabaad a manga dowaa o Rasūlullāh [s.a.w] a pantag sa kapamolong:

Giitharoon o Nabi [s.a.w] ago ipzapo niyan ko mbolongan iyan a:

اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ ، أَذْهِبِ الْبَأْسَ إِشْفِ وَأَنْتَ الشَّافِي ، لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ ، شِفَاءٌ لَا يُعَادِرُ سَقَمًا
(رواه البخاري ومسلم)

Ya Allāh a Kadnan o manga taw, pakada Anka so malitng (so kasakit o gdamn) pia Anka, ka ska so Phakapiya, da a bolong a phakapia a rowar ko bolong Ka, a bolong a daa imbagak iyan a sakit (inonta a piaan iyan) (pianothol o Bukhari).

Pianothol o Muslim a phoon ko Uthman Bin Abil As, a piphanon iyan ko Rasulullah a maggdam iyan a masakit ko lawas iyan, na pitharoon o Rasūlullāh [s.a.w] a:

Btadn ka a lima nka ko pzakit ko lawas ka na tharo anka so: *Bismillah, sii sa ingaran o Allāh [s.w.t], na tharo anka sa makapito a: Mlindong ako ko kabagr o Allāh [s.w.t] ago so gaga niyan ko karata o maggdam akn ago so pphananggilaan ko.*

Na pitharo iyan a pinggolawla ko to lalayon na piakada o Allāh [s.w.t] so maggdam akn a masakit, sa miatatap ako a ipzogo akn ko pamilya ko so kipamolongn roo.

Go phoon ko Ibn Abbas a: So Nabi [s.a.w] na pitharo iyan a:

Sa taw a ibntl iyan a pkhasakit a da pn matarotop so ajal iyan (ko kaphatay) na tharoon iyan on sa makapito a: *Phangnin akn ko Allāh [s.w.t] a lbi a Mala a Kadnan o Arsh a Mala a kapiyaa niyan rka, inonta bo a piaan skaniyan o Allāh [s.w.t] sankoto a sakit iyan. (pianothol o Abu Daud ago so Tirmidi).*

Go pianothol pn o Bukhari a phoon ko Ibn Abbas a: Miaadn so Nabi [s.a.w] a iphlindong iyan so Al Hassan ago so Al Hussayn sa giiniyan tharoon so:

Iplindong akn skano ko manga katharo o Allāh [s.w.t] a tarotop phoon sa langowan a shaytan ago langowan a mranaranap a phakabisa, ago phoon sa langowan a mata a phakasogat sa marata. Go giiniyan tharoon a so Ama iyo (a Ibrahim) na iphlindong iyan oto ko Ismail ago so Ishaq.

Manga oripn o Allāh, amay ka so pkhasakit na kapasangan dn sa makarani ron so *Sakratul Mawt*, na so manga taw a makaoobay ron na aya bo a maptharo iran na so mapiya a katharo sabap sa so manga malaikat na phagaminn iran so katharo o manga taw.

1. Sii sankoto a btad na ptharoon o makaoobay ko phatay so Lā Ilāha Illallāh, sa pphakin'g iyan ko pkhasakit, sabap ko hadith o Rasulullah a pianothol i Muslim ago si Abu Daud a pitharo o Rasul a: *Tharoa niyo ko phatay rkano so Lā Ilāha Illallāh.* Go miaaloy ko hadith a pianothol o Abu Daud ago piakapiya o Al Hakim a pitharo o Rasulullah a: *Sa taw a maadn a aya kaposan o katharo iyan na so Lā Ilāha Illallāh na makasold ko sorga.* So pphakaonot sa sabot ko phatay na aya mapiya on na di niyan on isogo a tharo anka so *Lā Ilāha Illallāh*, ka amay ka kowan na ba dn marimorng na sankaan iyan, ogaid na ba niyan on dn pphakin'gn, so kapmbalsa niyan ko *Lā Ilāha Illallāh*, ka an iyan madoyog, na o man'g iyan a minisabot iyan na di niyan on dn ptharoa pharoman inonta bo oba makatharo so phatay sa salakaw a

katharo ka, maphakin'g iyan on pharoman ka an iyan matharo a mabaloy a aya kaposan a matharo iyan na so *Lā Ilāha Illallāh*.

2. Phakaadapn so phatay sa Qiblat, sabap sa miaaloy oto ko Hadith o Rasūlullāh [s.a.w].
3. Mbatiaan on so Sūrah Yā Sīn, sii sankoto a da niyan pn kapatay, kna o ba so kialayaman o manga taw a sii ran pmbatiyaa so Ya Sin, ko manga koba o miamatay. So kabatiyaa ko Ya Sin ko taw a phatay na phakakhap on so kargn o kapatay.
4. So kapidnga ko mata niyan amay ka thana dn so kapatay niyan, sabap ko hadith o Rasūlullāh [s.a.w] a pianothol o Muslim a so Nabi [s.a.w] na somiold ko Abu Salamh a mabbkar a mata niyan ko kiapatay niyan na pinidng iyan, oriyen iyan na pitharo iyan a: *Mataan a so niawa na igira giamak na onotan skaniyan o kailay*.
5. So kasapngi ko bankay o miatay ka an di pkhasawai, sa ba mapapandang o manga taw. Miakapoon ko Aishah a: *Mataan a so Nabi na gowani a mawafat na tianggoban sa tidok a adn a manga sorat iyan a goris*.
6. So kanggagaani ko kariparadowa on ko kilbngn on, sa sambotn so karigoa on, ago so kakapana on, ago so kasambayangi ron sa ilbng ko lopa.
7. Bayadan so manga otang iyan a tamok ko manga taw, ka inisogo oto o Nabi [s.a.w], ago di niyan zambayangan so miatay a adn a bayadan iyan, taman sa di kabayadan, gowani a makatamok so parinta o Islam, na so dn so Rasūlullāh [s.a.w] i pphamayad ko bayadan o miatay a daa khibayad iyan.

Manga oripn o Allāh, khapakay so kagoraok ko kapatay o isa a mu'min, aya inisapar o Islam, na so kagoraok a kkadangin ago kapanaro sa marata. So Rasūlullāh [s.a.w] na miakagoraok ko kiawafat o wata iyan a Ibrahim, sa pitharo iyan a:

So mata na pphakagoraok, na so poso na giimakamboko, sa daa ptharoon tano a rowar ko ikhasoat o Kadnan tano, mataan a skami ko kiablag ka rkami hay Ibrahim na makamboboko kami.

So pman so kandidagaw sa matanog na gianan na haram a inisapar o Islam, ka btad anan o manga *Jahiliyyah*, inisarat o Rasūlullāh [s.a.w] ko babay a phagislam a di skaniyan ndidiagaw igira ana miatay, go inisapar iyan kiran so kaogop ko kagoraoka ko miatay a adat o *jahiliyyah* a igira ana miatay kiran na pthimoon iran so madakl a babay sa pantag sa kagoraok a kandidi-agaw.

Manga oripn o Allāh, mala i balas so kapanabangi ko miapantag sa witan siran o manga tonganay ran odi na so manga siringan iran sa pangn'ngkn sabap ko kassndod iran ko kiawafat o isa kiran, sa inisogo oto o Rasūlullāh [s.a.w] ko kiatharoa niyan sa:

Pangmbaal kano sa pantag ko pamiliya o Ja'far sa pangn'ngkn ka miaoma siran o nganin a miakasndod kiran.

So pman so kapagana o ana miatay niyan sa pangn'ngkn, na miaopakat so manga Imam sa gioto na makruh, di mapia, ago adn a mikhpit sa haram oto a di patot a nggolawlaan. Pitharo o Ibn Quddamah a: Amay ka miaadn so di ron kakhapalagowi, ka datar o kaphakaoma o manga tonganay a mawatan i darpa na patot a maphakakan siran o mapapantag sa khabaloy siran a bisita iran, kna o ba aya kaphakakana kiran na kagia adn a miatay kiran.

Manga oripn o Allāh, andai kathana o miaawafat, na aya inisogo o Islam, na so kagaan a kariparadoa on ko kilbngn on ko oriyen o kapasad o manga galbk on a katii siran:

1. Rigoon so mayt, gioto so kapaigo iron, sa aya kokoman iyan na *fardh kifayah*, asar ka adn a nggalbk on ko manga Muslim, na miakaampl dn, o da a nggalbk on na miadosa so langowan a Muslim. Antai prigoon a mayt? Gioto so miatay a kna o ba shahid a miabono ko giikathidawa o manga Muslim ago so manga kuffar. O adn a matoon a anggawta a miatay, sa di tarotop na kharigo ago khasambayangan ago khilbng. Inonta bo

oba giangkoto a anggawta a miatooon na pd sa lawas a shahid ka di kharigo. So Shahid na di kharigo, sa aya dn a ikhapan on na so nditarn iyan a phakasapng ko lawas iyan, sa so kasasawaan on na zapngan, di siran pn zambayangan, miatharo a aya hikmah ko di kiran kaprigoa na kagiya mipthoona iran so Allāh [s.w.t] a so lawas iran na pd iyan so rogo iyan, so da kiran kasambayangi na kagiya aya zambayangan na so miatay, na so shahid na oyagoyag, ago so sambayang na sapaat, na so shahid na di mangingindaw sa safaat. So pman so shahid a da mabono sa maydan ko giikathidawa a bithowan siran sa shahid, na kharigo siran ago khasambayangan siran. Datar o Umar so Utman so Ali a manga shahid siran, na miarigo siran ago siambayangan siran. So kapir na di kharigo. So karigo na datar dn o kaphaygo o oyagoyag, sa pagonaban so lawas o mayt, sa pagonaan so makakawan iyan, sa khapakay a makatlo odi na makalima sa gagansarn so kaphagonabi ron, sa taman sa matankd so kialompio niyan. Aya mrigo ko mayt na so madazg iyan a kasarigan. Amay ka daa ig na khatayammum so mayt, go amay ka so badan na miardak a dikhaparo so kaonabi ron, go igira aya miatay na babay a daa babay a phakarigo on ka palaya mama a manga haros on, odi na mama a daa pd iyan a mama ka palaya babay na khatayammum na khilbng. So babay na khapakay a romigo sa bagowa mama a da kabaligi. So kharomai na khapakay a mrigoaya siran.

2. So kakapana ko mayt, gioto so kabonkosi ron sa dinis a phakasapng on, apia sasatiman a nditarn, amay pman ka sii ko kaloag na aya mapia a kapan na so mapoti i warna a lompio ago tagoan sa ikhakamotan a borok, ago balowin a tlo bonkos ko mama ago lima bonkos ko babay. So kakapana ko taw a magiihram, na amay ka marigo na aya ikhapan on na so ihram iyan sa di zapngan so olo niyan ago di thagoan sa borok ka kagiya skaniyan na magiihram na khatatap on so kokoman iyan. Ogaid na so sabaad a manga imam na piakay ran a kasapngi ko olo niyan ago tagoan sa borok ka so kiawafat iyan na miada on so kapagiihram iyan.
3. So Kasambayangi ko mayt, aya kokoman iyan na *fardh kifayah*, a asar ka adn a makasambayang on na miapokas so paliogat ko manga Muslim. So kasambayangi ko mayt na pd ko manga ala i balas a galbk, a miasabot ko sabdan o Rasūlullāh [s.a.w] ago inipannkat iyan. So galbk ko kasambayang sa miatay, na kailangan a maabdas so taw, ago makapniat ko kazambayang iyan, sa mitindg iyan so sambayang, sa tomakbir sa makapat, sa oman tomakbir na iporo iyan a lima niyan. Sii ko takbir a paganay na mbatiaan iyan so Al fātihah, na sii ko ika dowā a takbir, na zalawatan iyan so Rasūlullāh [s.a.w], na sii ko ika tlo a takbir, na iphamangi niyan so mayt sa karilaan o Allāh [s.w.t] ko manga dosa niyan ago makasorga, na sii ko ika pat a takbir na pzalam sa kawatan. So kazambayang sa mayt na katindg a daa ba on roko ago sojud.
4. So kilbngn ko mayt, gioto so katamboni ron ko lopa, aya kokoman iyan na *fardh kifayah*, a asar ka adn a nggolawla on ko manga Muslim na kiapokasan sa paliogat so manga Muslim, Aya sunat na so kapakadalma ko kobor ka pangali sa oba kalota a binatang so bankay o mayt. So Koba na phakaadapn sa Qiblat, na amay ka izlod on so bankay na aya mapiya na maona so ski niyan na go bo so olo niyan sa phakaadapn sa Qiblat. Amay ka mapasad so katamboni ron na sunat so kipangnin on sa makasmbag skaniyan ko pakaiza o malaikat a magiza on ko koba niyan, sa pinggolawla oto o Rasūlullāh [s.a.w] ko oriyon o kinilbngn iyan sa isa a miatay, sa pitharo iyan a: *Pamangnin iyo so pagari niyo sa makasmbag ko pakaiza o malaikat ka imanto na phagizaan skaniyan*. Mapia a sii ko kaiapos o manga taw a lomibng na tharoon ko inilbng a: hay giraw tharo anka so lā ilāha illallāh, ash'hadu allā ilāha illallāh, sa makatlo, hay giraw, tharo anka so Aya Kadnan akn na so Allāh [s.w.t], aya agama ko na so Islam, na aya Nabi akn na so Mohammad. So kokoman o kambalayi ko koba ago so kasomintoa on ago so kalmba iron antaa ka pharasan na piakarata o manga ulama ko agama, aya bo a khapakay na iporo so manga

kilid iyan sa manga sarangaw a matgas a lopa ago khapakay a tagoan sa ator a toos iyan. So kasorati ko koba na da pakapia o manga ulama, sa aya dn a mapia na so kapangalimbabaan ko sogoan o Islam sa tarotop.

So kapamisitaa ko koba na inisapar o Rasulullah sa paganay, sabap ko kalalangkap o adat a *Jahiliyyah*, oriyan iyan na piakay niyan ko manga mama, sabap sa kaphaki-tadman iyan so kapatay ago so maori a alongan, sii pman ko manga babay na adn a miaaloy a hadith a pimorkaan so manga babay a manga papasang i kapamisita ko manga kobor, sabap roo na inisapar o sabaad a manga ulama ko babay so kapamisita ko koba, ogaid na aya kpit a mabagr na so babay na khapakay a mamisita ko koba o madazg iyan sa datar o mama, giangkoto a inisapar o Nabi [s.a.w], na masasabot on a so manga babay a kokowaan iran a galbk iran so kasong ko manga koba, sabap sa so lapiat na *zawwārāt*, pananagombalayin sa pakasosobraan so giiron kanggolawlaa (mubālagah). Sa so kababaloy o koba a kaphakitadman iyan so maori a alongan na mlagid roo so mama ago so babay a phamisita.

Manga oripn o Allāh, so kapakazadkaa ko miawafat antonai kokoman iyan?

So kabgay sa sadka na pd ko manga amal a mala i balas a inipannkat o Islam, amay ka adn a miyawafat na aya patot na so gaganatan iyan sa doniya, na zadka siran sa mapia, na amay ka makazadka siran na pangnin iran ko Allāh ﷻ a so balas o iniazadka iran na italingoma niyan ko miawafat, ka so balas o galbk a mapia na khibgay ago khisampay ko miayatay.

So taw na anda dn i kapatay niyan na miathphd so amal iyan ko doniya, inonta bo sa tlo btad:

- Sadaqah niyan a tatap a maaadn,
- Odi na ilmo iyan a giikanggonaan,
- Odi na wata iyan a salih a giiniyan mipamangni sa kapakaslang iyan.

Sii sankanan a hadith na mapia so rk iyan a tamok iyan na anda i kapatay niyan na da dn a kapaar iyan on ka howaan o manga waris on, aya bo a khalbat on na so zakat iyan so imbayad ko bayadan iyan ago so amanat iyan, ago so gasto ko ipkhidikidia on sa taman sa milbng. Samanan na so miatay na di phakamilik ago di khabgan sa tamok, ka di phakatarima.

So kapakazadkaa on, na gioto so kambgay o gaganatan iyan sa tamok sa nggolalan sa sadqah, na amay ka mibgay niyan na phangnin iyan a so balas iyan na ibgay o Allāh [s.w.t] ko taw a miawafat, sa gianan i okit a kapakapzadkaa on, kna o ba aya ptharoa niyan na giai na tamok i giraw a imbgay niyan a sadqah. Aya mapia a sadka na so tatap so gona niyan ka an matatatap so balas iyan ko miatay, miasabot ko hadith a iniiza ko Rasūlullāh [s.a.w] i mapia a sadka na aya pitharo iyan na so kapamakainom sa ig, maana a adna tabay a pkhasagban o manga taw, ogaid na sii oto khailay ko btad o manga taw, amay ka so darpa na korang sa ig na aya on mapiya a sadka, amay pman ka aya pangindaw o manga taw na so salakaw ron ka mababaling siran sa kilid a lawas a ig, na khaaln so sosen o sadka sa sii matago ko mapangingindaw iran.

Manga oripn o Allāh paniphatay kano sa mala a masabot iyo sangkanaan a Qur'ān, ka so poso a da a ba on Qur'ān na datar kon o walay a migogobar ko kiaaloy niyan ko sabdan o Rasūlullāh [s.a.w] .

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWAA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko **Allāh** ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kiran ago so oyagoyag kiran,

Ya **Allāh**, pakabagr angka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapanangilai ami ron.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga familiya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolangan iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah.....